

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Poľská republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

2019

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Základné makroekonomické indikátory

Základné indikátory	2014	2015	2016	2017	2018
HDP (%)	3,3	3,8	2,9	4,8	5,1
HDP per capita v PPS (%EU28)	67	69	68	70	n/a
Miera inflácie (HICP %)	0,1	-0,7	-0,2	2	1,6
Miera nezamestnanosti (%)	9,0	7,5	6,2	6,5	5,7
Rozpočtový deficit (% HDP)	-3,5	-2,6	-2,3	-1,5	-0,5
Vonkajšia zadlženosť (% HDP)	50,2	51,1	54,2	50,6	48,9

Zdroj: EUROSTAT, GUS

Ratingové hodnotenie Poľska

Standard&Poor's	A- stable outlook
Moody's	A2 stable outlook
Fitch Ratings	A- stable outlook

Poľsko ako jediná krajina EÚ prešla krízou rastom HDP, od prvej vlny krízy v roku 2009 až doteraz. V porovnaní s ostatnými krajinami EÚ Poľsko naďalej patrí k lídrom rastu HDP.

Prílev finančných prostriedkov z fondov EÚ bol a zatiaľ aj zostáva hlavným zdrojom rozvoja hospodárstva krajiny. Rozpočet EÚ na obdobie 2007-2013 pre poľské operačné programy dosiahol takmer 68 mld. Eur, čím sa Poľsko stalo najväčším príjemcom prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ. V rokoch 2014-2020 sa aj naďalej zvyšoval príliv finančných prostriedkov z EÚ. Európsky parlament schválil (2013) rozpočet EÚ pre 2014-2020, ktorý vyčleňuje pre PL čiastku 105,8 mld. Eur, z toho 72,9 mld. Eur bude pridelených na politiku súdržnosti a 28,5 mld. Eur pre poľské poľnohospodárstvo. Hospodársky rast, narastajúca domáca spotreba, tieto skutočnosti spolu s aktívnym kapitálovým trhom umocňujú atraktivitu PL pre zahraničných, ale v poslednom čase čoraz viac aj domácich investorov.

Hodnotenie poľskej ekonomiky za rok 2018

Podľa GUS (Ústredný štatistický úrad) poľský HDP vzrástol v roku 2018 o 5,1%, čo je najrýchlejší rast od roku 2011. V porovnaní s rokom 2016 (2,9%) kedy bol rast HDP najslabší, bol rok 2017 (4,8%) prelomový a rok 2018 zaznamenal tretí najrýchlejší hospodársky rast v EÚ – 5,1%. Kľúčovou hnacou silou hospodárstva bol najmä rast spotreby (silnel maloobchodný predaj), rástli investície (stavebníctvo) a ekonomike napomohla aj nízka miera nezamestnanosti, zvýšenie priemerných miezd a pomerne nízka inflácia.

Miera nezamestnanosti klesla na rekordné minimum 5,7% (najnižšia za 25 rokov). Mzdy rastú a poľský pracovný trh sa začína stretávať s nedostatkom pracovných síl.

Zahraničný obchod PL v roku 2018 dosiahol obchodný deficit 5,1 mld. EUR (2017 prebytok 0,4 ml. Eur). PL vyviezlo tovar vo výške 221 mld. EUR (+7%), zatiaľ čo dovážal tovar vo výške 226,1 mld. EUR (+9,7%).

Poľsko ukončilo rok 2018 s deficitom verejných financií vo výške 0,4% HDP (1,5% HDP 2017). Ministerka financií T. Czerwińska uviedla, že deficit verejných financií a dlh Poľska sa v minulom roku znížili v dôsledku úsilia o zabezpečenie disciplíny v oblasti výdavkov a rastúceho

toku daňových príjmov. Verejný dlh krajiny klesol v minulom roku na 48,9% HDP z 50,6% v roku 2017.

Deficit štátneho rozpočtu za rok 2018 predstavoval 2,4 mld. Eur (10,4 mld. PLN), čo predstavuje najnižší deficit od roku 1998.

EXPO 2024 sa bude konať v meste Łódź. Organizácia svetovej výstavy Expo Horticultural tzv. Zelené Expo bude venovaná mestskej zeleni. Rozpočet, ktorý je vo výške 100 mil. Eur, umožní revitalizáciu nielen všetkých už existujúcich parkov v meste, ale aj založenie nových a tiež infraštruktúry v podobe pavilónov a cyklistických tras. Łódź je mesto textilného priemyslu, nazývané aj Manchestrom východu, je nositeľom tradícií a inovácií v móde.

Pre slovenské podniky je zaujímavou príležitosťou na získanie kapitálu Varšavská burza cenných papierov, najdynamickejšie sa rozvíjajúca a najlikvidnejšia burza cenných papierov v strednej Európe (http://www.gpw.pl/root_en)

Poľsko vyslovilo „Nie“ pre zavedenie Eura v blízkej budúcnosti. Politické strany v PL majú zagarantovať Poliakom, že euro v PL bude prijaté až vtedy, keď krajina bude na úrovni najväčších krajín EÚ a Poliaci dosiahnu európsku životnú úroveň, ktorej hlavným znakom bude výška plátov Poliakov, porovnateľná so zárobkami v najviac rozvinutých krajinách EÚ. (za meradlo považuje úroveň v DE). Poľský zlotý chráni pred otrasmi, ochraňuje dosiahnutú životnú úroveň a umožňuje jej ďalšie zvyšovanie.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Ropný a plynárenský priemysel

Ropný terminál v Gdansku je vybudovaný aj za účasti slovenských firiem. Terminál na poľskom pobreží umožní PL dovoz nafty z celého sveta, skladá sa zo šiestich nádrží s kapacitou 62,5 tis. m³ a celkovo v termináli možno uložiť 375 tis. m³ nafty. Stavbu dokončilo konzorcium vedené poľským IDS-Bud so slovenskými firmami Váhostav PL a PSJ Hydrotranzit.

EÚ únia poskytne 128 mil. Eur z fondov na podporu plánovaného rozšírenia terminálu na skvapalnený zemný plyn (LNG) v severozápadnom Poľsku. Prevádzkovateľ terminálu, spoločnosť Polskie LNG uviedol, že zariadenie by sa malo rozšíriť až na 7,5 miliardy m³ LNG ročne.

Poľská štátna plynárenská spoločnosť PGNiG podpísala dlhodobú kúpnu zmluvu na skvapalnený zemný plyn od amerického koncernu Cheniere Marketing International. Do Poľska bude dodaných takmer 40 mld. m³ plynu. Zmluva na nákup a dodávku do terminálu LNG v Świnoujście bola uzatvorená na obdobie 24 rokov.

EÚ poskytne 215 mil. Eur na výstavbu plánovaného plynovodu Baltic Pipe medzi Dánskom a Poľskom s celkovou dĺžkou 900 km.. Plynovod bol zaradený do zoznamu projektov európskej energetickej infraštruktúry, ktoré budú spolufinancované z pokladnice EÚ. Výstavba sa má začať v roku 2020 a ukončiť 1. októbra 2022, poľským prevádzkovateľom distribučnej siete je Gaz-System a dánskym firma Energinet. Projekt je súčasťou úsilia Varšavy diverzifikovať dodávky plynu a znížiť energetickú závislosť krajiny na Rusku.

Vláda PL oznámila nový dlhodobý energetický plán pre krajinu v snahe znížiť emisie CO₂. Plán vypracovaný poľským ministerstvom pre energetiku uviedol, že krajina má do roku 2040 znížiť spotrebu uhlia na 30% svojho energetického mixu. Uhlie je v súčasnosti zdrojom 80% celkovej spotreby energie v PL. Cieľom krajiny je začať vyrábať vlastnú jadrovú energiu do roku 2033 a investovať do programu offshore veterných fariem. Podľa plánu ministerstva by obnoviteľné zdroje energie mali do roku 2030 predstavovať 21 % energetického mixu krajiny.

Poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel

Poľsko je dôležitou poľnohospodárskou krajinou založenou na veľmi silnej agrárnej tradícii a roľníckej kultúre: 10% aktívnej populácie pracuje v poľnohospodárstve.

Vďaka rozvinutému poľnohospodárstvu je Poľská republika v rámci Európskej únie významným producentom a exportérom poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, zameriavajúcim sa na tradičné, ale aj ekologické formy poľnohospodárstva.

Poľsko patrí k svetovým lídrom v pestovaní jablák, malín, čučoriedok. Poľsko patrí k špičke medzi spracovateľmi ovocia a zeleniny a k najväčším výrobcami mrazeného ovocia a zeleniny, ovocných a zeleninových štiav a koncentrátov. V rámci produkcie mäsa je najväčším výrobcami hydinového mäsa v Európskej únii práve Poľsko. Silné postavenie Poľska v poľnohospodárskom a potravinárskom sektore Európskej únie je výsledkom zavedenia pokrokových technológií a modernizácie opierajúcej sa o efektívne využívanie eurofondov.

Takmer štvrtina poľského exportu poľnohospodársko-potravinárskych produktov smeruje do Nemecka, následne do Veľkej Británie, do Českej republiky a do Francúzska. Celkovo je z Poľskej republiky do krajín EÚ vyvázaných viac ako 80% produkcie týchto produktov.

Automobilový priemysel

Poľsko v súčasnosti nemá vlastnú značku sériovo vyrábaných automobilov. Výroba posledného poľského auta - Polonez - skončila v roku 2002. Aj napriek tomu Poľsko patrí medzi významných výrobcov automobilov a ich komponentov. Automobilový priemysel je považovaný za jedného z najväčších automobilových uzlov v Európe. Významnú úlohu v poľskom automobilovom priemysle zohrávajú výrobcovia vozidiel - osobné, dodávkové, nákladné a autobusy. Najväčší v Poľsku a jeden z najväčších automobilových závodov v Európe je Fiat v Tychy. V závode Gliwice vyrába spoločnosť General Motors modely Opel Astra a Opel Cascada. Nový závod otvoril Volkswagen vo Wrześnii úžitková dodávka Crafter. Okrem nich je mnoho závodov vyrábajúcich mechanické komponenty pre automobily, motory (Mercedes v Jawor), interiérové alebo karosárske diely, gumené časti a iné. Prevádzkujú továrne vyrábajúce nákladné automobily (Man Trucks), autobusy (Volvo, Man Bus, Autosan, Solaris, Scania), vojenské vozidlá (Jelcz) a traktory (Ursus).

Poľská asociácia automobilového priemyslu (PZPM) je poprednou poľskou organizáciou zamestnávateľov automobilového priemyslu, ktorá združuje 52 členských organizácií: výrobcov a zástupcov výrobcov motorových vozidiel, motocyklov a mopedov v Poľsku, ako aj výrobcov vozidiel a karosérií v Poľsku.

V roku 2018 sa celkovo vyrobilo 659,6 tis. vozidiel, čo je mierny pokles v porovnaní s rokom 2017, kedy sa vyrobilo 689,7 tis. vozidiel.

Výroba vozidiel v Poľsku za obdobie 2012 – 2018 (v tis.)

Vozidlá	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
osobné	540,0	475,1	472,6	534,7	554,6	514,7	451,6
nákladné	98,5	111,0	115,9	120,9	122,0	169,8	202,1
autobusy	4,0	4,1	5,0	5,0	5,2	5,3	5,9
spolu	642,4	590,2	593,5	660,6	681,8	689,7	659,6

Zdroj: GUS

Poľsko v počte registrácií nových osobných automobilov, ktoré predstavovali 531 889 osobných automobilov, bolo v roku 2018 siedmym najväčším automobilovým trhom v Európskej únii. V porovnaní s rokom 2017 sú autá s benzínovými motormi a alternatívnymi pohonmi stále populárnejšie, zatiaľ čo Poliaci si stále menej vyberajú autá s naftovými motormi.

TOP 5 najpredávanejších vozidiel: Skoda Octavia 21 125 (18 854 rok 2017), Skoda Fabia 19 679 (18 961 rok 2017), Opel Astra 15 282 (15 944 rok 2017), Volkswagen Golf 14 190 (13 344 rok 2017), Toyota Yaris 14 032 (12 560 rok 2017).

Poľská vláda si uvedomuje, že budúcnosť automobilového priemyslu je v elektromobilite. S cieľom podporiť elektromobilitu sa na tento účel združili poľské štátne spoločnosti, PGE, Energa, Enea a Taurona pripravujú zahájiť prevádzku továrne vyrábajúcu

elektrické vozidlá, investícia v hodnote 4,5 mld. PLN (1,30 mld. Eur). Tieto spoločnosti v PL uviedli v roku 2016 do prevádzky spoločnosť ElectroMobility Poland, ktorej projekt má za cieľ vyvinúť poľské elektrické vozidlo. Plán rozvoja elektromobility predpokladá, že do roku 2025 bude na poľských cestách jazdiť milión elektromobilov. Do roku 2020 hodlá poľská vláda vynaložiť na program rozvoja elektromobility až 19 mld. PLN (4,5 mld. Eur).

Ministerstvo energetiky PL zverejnilo projekt na podporu nákupu elektrických vozidiel. Maximálna výška dotácií pre osobné automobily s batériovým pohonom bude predstavovať 36 tis. PLN (cca 8 tis. Eur – max 30% hodnoty auta) na jedno vozidlo.

Drevársky a nábytkársky priemysel

Poľsko je jedným z popredných výrobcov nábytku na svete a čoraz častejšie sa presadzuje aj na medzinárodných trhoch. Ako európska nábytkárska veľmoc sa Poľsko umiestnilo umiestnilo vysoko na 3. mieste v rebríčku exportérov, je 6-tým najväčším výrobcom nábytku na svete. Hodnota predanej výroby nábytku v roku 2018 sa odhadovala na 12 mld. Eur, z toho vývoz predstavuje 10,64 mld. Eur. Približne 90% nábytku vyrobeného v Poľsku odišlo do zahraničia, najmä do Nemecka, 36,2%, ČR 8,5% a GB 5,8%. Hlavnými trhmi pre poľský nábytkársky priemysel sú stále európske trhy a najväčšie trhy mimo EÚ - Spojené štáty. Prognózy vývozu v roku 2020 sú optimistické - predpokladajú, že hodnota predanej výroby poľských výrobcov nábytku presiahne 13 mld. Eur. To by mohlo pre Poliakov znamenať pozíciu lídra exportu v Európe. Najväčší poľskí producenti majú vyspelé technológie v najmodernejších výrobných halách, ktoré dokážu kvalitatívne a cenovo konkurovať všetkým výrobcom v Európe.

Obranný priemysel

Poľsko kvôli geopolitickej situácii investuje do vyzbrojovania a modernizácie armády a vláda výdavky na obranu ďalej navyšuje. Rozpočet ministerstva obrany na rok 2018 predstavoval 41,1 mld. PLN (9,8 mld. Eur) a v ďalších rokoch sa očakáva jeho ďalšie navyšovanie až na 2% HDP. Poľská vláda počíta najmä s modernizáciou protivzdušnej obrany, modernizáciou a rozvojom obrnených vojsk, zaistením bezpečnosti poľského kyber priestoru a zaistením vojenskej bezpečnosti na Balte. V novo určených prioritných úlohách pre obdobie 2017-2019, plánuje poľská armáda vydať na vyzbrojenie a modernizáciu celkom 69,6 mld. PLN (16 mld. Eur).

Infraštruktúra:

Diaľnice a rýchlostné cesty v PR sú súčasťou národnej cestnej siete. Poľsko už má 3730,7 km diaľnic a rýchlostných ciest, z toho 1638,5 km sú diaľnice a 2092,2 km rýchlostné cesty. V roku 2018 bolo dokončených 321,4 km nových trás (v roku 2019 je v pláne výstavba viac ako 400 km).

Vláda PR aktualizovala Národný program výstavby štátnych ciest na obdobie rokov 2017 - 2025. Predpokladá výstavbu 3 267,7 km nových ciest, z toho 252,2 km diaľnic, 2 641 km rýchlostných ciest a 369,4 km obchvatov miest. Investícia sa odhaduje na 160 mld. PLN (38 mld. EUR). Zámer programu je okrem iného spojiť všetky existujúce vysokorýchlostné trasy do koherentnej siete.

Rozvoj cestnej siete v Poľsku je dôležitý aj pre slovenské podniky a dopravcov. Dialničná sieť v Poľsku o. i. umožní lepšiu dostupnosť prístavov v Baltickom mori pre transport tovaru zo Slovenska do zámoria a opačným smerom. Ide najmä o prístavy Gdaňsk a Štetín/Swinoujscie.

Koridory prepájajúce SR a PL (severno-južné prepojenia)

Baltsko-jadranský koridor (patrí do hlavných koridorov) sa ťahne od poľských prístavov Gdansk a Gdynia a prístavov Štetín a Šwinoujscie cez ČR, resp. SR a ďalej cez východné Rakúsko k slovinskému prístavu Koper a k talianskym prístavom Terst, Benátky a Ravenna. Zahŕňa železnice, cesty, letiská, prístavy a železnično-cestné terminály (RRT). Medzi kľúčové projekty patrí tunel cez východný Semmering a železničná trať Koralm medzi mestami Graz a Klagenfurt v Rakúsku.

Via Carpatia (patrí medzi súhrnnú sieť - comprehensive network TEN-T). V prípade Via Carpatia ide o druhé strategicky najdôležitejšie spojenie s PL na východe SR, prechádzajúce cez Košice. Cesta Via Carpatia je nevyhnutným predpokladom pre rozvoj spolupráce medzi všetkými krajinami EÚ s krajinami SNŠ. Je to jeden zo záverov „Východného kongresu“ v Bialystoku zo septembra 2015 (cesta Via Carpatia je iniciatíva pobaltských krajín, Poľska, Slovenska, Maďarska a Rumunska z roku 2004).

Železničná infraštruktúra

Rozvinutejšia než cestná je v PR železničná sieť, ktorá si však vyžaduje rozsiahle investície a modernizáciu. Vnútroštátnu železničnú prepravu (medzi jednotlivými vojvodstvami) a medzinárodnú železničnú prepravu zabezpečuje od roku 2001 štátny podnik PKP a.s. (Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna), ktorý obhospodaruje 22 000 km tratí.

Poľské vlaky zaznamenávajú nárast prepravy cestujúcich aj tovaru na poľských železniciach. Zvýšenie je čiastočne výsledkom úsilia modernizovať poľské železnice, skrátenie času cestovania a povzbudí cestujúcich uprednostniť vlaky nad inými dopravnými prostriedkami. Nákladná železničná doprava v roku 2018 vzrástla o 4,3%, prepravili viac ako 250 mil. ton nákladu. Počet cestujúcich prekročil 310 miliónov (nárast 6,5 milióna cestujúcich). Vláda PL predstavila najväčší modernizačný program v histórii poľských železníc. Národný železničný program bude do konca roka 2023 stáť 66,4 mld PLN (15,5 mld EUR) zmodernizuje 9 000 km poľských železníc.

Letecká doprava

Poľské letiská obslúžili v roku 2018 okolo 46 miliónov pasažierov, čo je o 15% viac ako v roku 2017. Najviac, až o viac ako ¼ sa zvýšil počet pasažierov regionálnych letísk: Poznaň, Katowice, Bydgoš. Na najväčšom letisku Frederyka Chopina vo Varšave bolo odbavených 17,8 milióna cestujúcich, o 13% viac rok predtým (15,8 mil.). Napriek rozhodnutiu vlády PL o výstavbe úplne nového Centrálného komunikačného letiska v Baranowe, približne 40 km od Varšavy, plánuje sa rozšírenie existujúceho letiska vo Varšave. Nové letisko pri Baranowe s kapacitou prepravy cca 40 mil. osôb ročne by sa malo rozkladať na ploche 3000 hektárov, výstavba by mala byť zrealizovaná v roku 2027. Hodnota projektu sa odhaduje na 8 mld eur. So Slovenskom, hlavným mestom Bratislava neexistujú z Poľska priame letecké spojenia. Prepravca LOT a Wizzair zabezpečuje linky Viedeň – Varšava.

Lodná a námorná doprava

Doprava v poľských prístavoch rastie veľmi rýchlo a je stále dôležitejšia pre poľský vývoz a dovoz. Hlavnými prístavmi sú Gdansk, Gdynia, Štetín a Świnoujście. Ministerstvo námorného hospodárstva a vnútrozemskej plavby uviedlo, že poľské námorné prístavy v roku 2018 zaznamenali historický rekord s manipuláciou tovaru, keďže evidujú prekládku 101,19 mil. ton. V roku 2017 prístavy preložili 87 mil. ton tovaru, čo bolo o 8,7% viac ako v roku 2016.

Hlavným prístavom na Baltickom pobreží je Gdansk, kde v roku 2018 bolo preložených 49,1 mil. ton, čo je nárast o 22,77 % ako v roku 2017, prístav Szczecin-Świnoujście preložil 28,6 mil. ton (nárast o 13% ako v roku 2017) a v prístave Gdynia bolo preložených 23,49 mil. ton, nárast 7 %.

Gdanský kontajnerový terminál patrí do stovky najväčších kontajnerových terminálov vo svete. Obzvlášť impozantný bol výsledok prístavu Gdaňsk, ktorý bol s medziročným 35%-ným rastom najlepšie sa rozvíjajúcim baltickým prístavom. Pokiaľ sa jedná o tempo rastu, druhý sa umiestnil Sankt Petersburg (nárast o 14%) a tretie miesto obsadila Gdynia (+11%). V súčasnosti realizované, v povojnovej histórii Poľska najväčšie, investície: rozširovanie a prehlbovanie bazénov, výstavba prístavísk, ako aj modernizácia technologickej infraštruktúry, ešte viac zvýšia konkurencieschopnosť poľských prístavov a ich prekládkovú kapacitu. Prognóza na rok 2019 naznačuje, že v poľských prístavoch bude uskutočnená prekládka ešte väčšieho množstva tovaru, taktiež tovaru zo/na Slovensko, keďže poľské baltické prístavy sú výhodné a vysoko konkurencie schopné voči prístavom Severného mora, ale aj Jadranu. Tento fakt potvrdzuje čoraz viac lodiarenských a logistických spoločností.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciach a účasť v integračných procesoch

Poľsko je členom mnohých významných medzinárodných organizácií. Je jedným zo zakladajúcich členov organizácií ako sú Organizácia Spojených národov, Rada štátov Baltského mora, Vyšehradská skupina. Poľsko je členom Európskej únie (1.5.2004), NATO, WTO, World Bank, IMF, OECD, OBSE, Medzinárodná energetická agentúra (IEA), Rada Európy, Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (IAEA), Európska vesmírna agentúra (ESA), Stredoeurópska iniciatíva (SEI), UNESCO, UNIDO a všetky špecializované agentúry OSN. Poľsko je tiež pozorovateľom Arctic Council, Medzinárodnej organizácii La Frankophonie. Okrem toho ako člen Európskej únie Poľsko patrí do Schengenského priestoru (2007).

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

---

a) Podnikateľská legislatíva

Výhradnú kompetenciu v oblasti riadenia zahraničného obchodu a tvorby podnikateľskej legislatívy v Poľsku má Ministerstvo pre podnikanie a technológie (Ministerstvo Przedsiębiorczości i Technologii, novovzniknuté ministerstvo v roku 2018, predtým Ministerstvo rozvoja). Ministerstvo prostredníctvom odborných sekcií vytvára podmienky pre podporu rozvoja malých a stredných firiem a podporu rozvoja exportu. PR je členskou krajinou Európskej únie, preto je povinná riadiť sa pravidlami spoločnej obchodnej politiky EÚ podobne ako Slovenská republika.

Bankový systém

Poľskou centrálnou bankou je Narodowy Bank Polski (NBP) www.nbp.pl. Plní úlohy dané Ústavou PR, zákonom o NBP a zákonom O bankovom práve. Tieto zákony právne zaisťujú nezávislosť NBP na iných štátnych orgánoch v Poľsku. Vo vzťahu k ostatným bankám v Poľsku plní NBP regulačné funkcie, ktorých cieľom je zaistenie bezpečnosti depozitov uložených v bankách, ako aj stability bankového sektora, za ktoré je zodpovedná. Dozor nad bankovým sektorom, kapitálovým, poisťovacím a dôchodkovým trhom vykonáva Komisia finančného dohľadu - www.knf.gov.pl

Dane, odvody

Všeobecný daňový systém zahŕňa:

1. príame dane - daň z príjmov fyzických osôb (PIT), daň z príjmov právnických osôb (CIT), dedičská daň a daň z darovania, daň z verejnoprávnej činnosti (PCC), daň z pozemku, daň z lesa, daň z nehnuteľností, cestná daň).
2. nepríame dane - daň z tovaru a služieb, spotrebná daň, daň z hier.

Priame dane:

V Zbierke zákonov (19.11.2018) bol uverejnený zákon z 23.10.2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z príjmov fyzických osôb, zákon o dani z príjmov právnických osôb a niektoré ďalšie zákony (Dziennik Ustaw 2018, položka 2159).

Daň z príjmu fyzických osôb (PIT)

Fyzické osoby (FO) s pobytom v PR sú povinné platiť daň z príjmu FO zo všetkých svojich príjmov (tzv. neohraničená daňová povinnosť). FO, ktoré nemajú v PR pobyt, podliehajú plateniu dane z príjmov FO len z príjmov z práce vykonávanej na území PR, ako aj z ostatných príjmov dosiahnutých na území PR (tzv. ohraničená daňová povinnosť).

Základné sadzby dane z príjmu FO: http://www.wskazniki.pit.pl/skala_podatkowa_pit_190.php
Zákon o dani z príjmov FO: <http://isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU19910800350&type=3>

Daň z príjmu právnických osôb (CIT)

Podľa §19 Zákona o dani z príjmu (novelizovaný zákon Dz. U. z 2014 r. poz. 851, ze zm.), daň z príjmu právnických osôb je 19%. Subjekty so sídlom na území PR podliehajú daňovej povinnosti zo všetkých svojich príjmov, bez ohľadu na zdroj ich pôvodu. Novela zaviedla pre niektorých daňových poplatníkov sadzbu CIT zníženú na 9% - pre malé podniky. Nová sadzba nadobudla účinnosť 1. januára 2019. <https://www.podatki.gov.pl/cit>

Nepriame dane:

DPH (VAT) – **základná sadzba DPH je 23%**, pre niektoré tovary a služby platí znížená daň **8% a 5%**.

Spotrebná daň (podatek akcyzowy) sa vzťahuje na tovary tzv. harmonized excise duty goods – palivá, alkohol a alkoholické nápoje, tabakové výrobky, ale aj produkty zo skupiny tzv. non-harmonized excise duty goods – automobily, parfémy a kozmetika, el. energia. Od roku 2012 sa sadzba spotrebnej dane na palivá zvýšila o 14,1% a na tabakové výrobky o 4%. Zmenou od 18. 4. 2012 je platná daň z ťažby medi a striebra. Sadzby dane z týchto surovín majú stálu kvótu a sú určené osobitne pre jednu tonu vyťaženej medi a pre jeden kilogram striebra. <http://www.finance.mf.gov.pl/web/wp/pp/niezbednik-podatnika/akcyza>

Od februára 2016 platí nová daň pre finančné inštitúcie, poľský parlament prijal zákon zavádzajúci daň pre niektoré finančné inštitúcie. Od februára 2016 majú banky, poisťovne a úverové spoločnosti ročne zaplatiť do rozpočtu daň vo výške 0,44% zo svojich aktív. Nová daň má každý rok priniesť cca. 4,5 miliardy PLN do rozpočtu.

Odvody - Zákon o zmene niektorých zákonov súvisiacich s fungovaním systému sociálneho poistenia: od 1. 5. 2011 sa časť odvodov, ktorú Štátna sociálna poisťovňa (ZUS) odvádza do dôchodkových fondov, znížila zo 7,3% na 2,3% a cieľovo od r. 2017 sa zvýšila na 3,5% vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie. Ostatná časť odvodu sa bude evidovať v ZUS na osobitných podúčtoch a bude sa odvádzať do vyčleneného fondu, ktorý bude riadiť ZUS.

http://www.wskazniki.pit.pl/zus_przedsiębiorcow_288.php

Minimálna mzda k 1.1 2019 bola stanovená vo výške 2250 PLN brutto (520 Eur), 1634 PLN netto, čo je nárast o 7,1% (150 PLN) oproti roku 2018 (2100 PLN). Podľa Eurostatu bola v roku 2018 výška minimálnej mzdy v PR 480 Eur.

Minimálna hodinová mzda brutto v roku 2018 bola 13,70 PLN, v roku 2019 je navýšenie na 14,70 PLN.

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Štátne proexportné programy

Podpora exportu sa realizuje v rámci operačných programov, v ktorých sú zadefinované konkrétne opatrenia na podporu rozvoja a propagácie poľského hospodárstva. Programy sú financované z európskych fondov a prostriedkov štátneho rozpočtu, určených na propagačné projekty (organizácia propagačných akcií, publikácie, propagačné materiály).

Hlavným cieľom systémového projektu MPT PR, ktorý sa realizuje v rámci projektu *Podpora centier obsluhy investorov a exportérov*, je rozširovať podnikanie poľských výrobcov na svetových trhoch. Projekt má za cieľ uľahčiť prístup k informačným službám, ktoré by napomáhali pri plánovaní, organizácii a realizácii exportu a investícií mimo PR.

KUKE - Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna (Korporácia pre poisťovanie exportných úverov, a.s.) je poľská agentúra pre poisťovanie úverov

Zabezpečuje obchodné transakcie poľských podnikateľov už viac ako 25 rokov doma aj v zahraničí. Jej cieľom je vytváranie podmienok podporujúcich export na úverových podmienkach a posilňovanie pozície exportérov, ako aj ich tovarov a služieb na medzinárodných trhoch. <https://www.kuke.com.pl/dla-bankow/>

PARP - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Poľská agentúra pre rozvoj podnikania) PARP sa podieľa na realizácii národných a medzinárodných projektov financovaných zo štrukturálnych fondov, štátneho rozpočtu a viacročných programov Európskej komisie. Všetky činnosti agentúry sa vykonávajú s osobitným dôrazom na potreby sektora MSP. <https://en.parp.gov.pl/>

Program fondov z EÚ v období 2014 - 2020

EK v závere roka 2014 schválila Poľsku programy: "Digitálna Poľsko" (2,17 mld. Eur), "Technická podpora" (700,12 mil. Eur), "Východné Poľsko" (2 mld. Eur), "Vedomosti, vzdelávanie, rozvoj" (8,6 mld. Eur) a najväčší - "Infraštruktúra a životné prostredie" (viac než 27,4 mld. Eur). V roku 2015 EK schválila program "Inteligentný rozvoj", z ktorého bude PR čerpať 8,61 mld. Eur. EK tak schválila všetky rozvojové programy pre Poľsko. Ako posledné schválila operačný program pre "Inteligentný rozvoj" a deväť regionálnych programov pre VÚC.

Operačný program cezhraničnej spolupráce SR/PR 2014-2020 - INTERREG

Riadiacim orgánom je poľské Ministerstvo pre podnikanie a technológie (pôvodne ministerstvo rozvoja), národným orgánom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Program bol schválený EK vo februári 2015 (Európsky fond regionálneho rozvoja).

Významný prvok vo vzájomných vzťahoch predstavuje rozvoj cezhraničnej spolupráce prostredníctvom 3 spoločných euroregiónov: Beskydy (Žilinský VÚC), Tatry (Žilinský a Prešovský VÚC) a Karpaty (Prešovský VÚC). V programovom období 2014 – 2020 je v rámci programu INTERREG na projekty vyčlenených 155 mil. Eur. Realizujú sa z nich najmä projekty cezhraničných partnerstiev, turistiky, kultúry a športu <https://sk.plsk.eu/>.

c) Verejné obstarávanie

Zákonom o verejnom obstarávaní z 29. januára 2004 bol v PR zriadený Úrad pre verejné obstarávanie. Úrad je ústredným orgánom štátnej správy (rozpočtová organizácia), vydáva Bulletin pre verejné obstarávanie (Biuletyn Zamówień Publicznych) ako hlavný oficiálny zdroj informácií o verejných zákazkách - elektronicky na adrese:

<http://bzp1.portal.uzp.gov.pl/index.php?ogloszenie=browser>.

Verejné zákazky zadávajú všetky orgány štátnej správy, vojvodské a regionálne úrady, obce, rozpočtové jednotky a podniky, agentúry a pod. na rozsah štátnych prostriedkov, ktorými disponujú.

Verejné súťaže majú rôznu formu, väčšinou sú neohraničené verejné súťaže, ktorých sa môžu zúčastniť všetci zainteresovaní dodávatelia. Termín predkladania ponúk nesmie byť kratší než 6 týždňov odo dňa vyhlásenia súťaže. Obmedzeného výberového konania sa môžu zúčastniť vyzvaní uchádzači. V tomto prípade termín predloženia ponuky nesmie byť kratší než 4 týždne.

- odporúčaný postup pre slovenské podnikateľské subjekty:
Verejných súťaží sa môžu zúčastniť aj zahraniční uchádzači. Vzhľadom na nepravidelný termín vychádzania Buletinu ako jediného zdroja informácií, odporúča sa sledovať aktuálne výzvy na vyššie uvedenej webovej stránke.
- kontakty na hlavné inštitúcie:
Urząd Zamówień Publicznych - Varšava, ul. Postępu 17a, PSČ 02-676
Link na stránku úradu, kde je možné zvoliť anglickú verziu: <https://www.uzp.gov.pl/>

d) Zmluvná základňa

Ekonomické a hospodárske zmluvy medzi SR a Poľskom

Dz.U. 1996 nr 30 poz. 131

Dohoda medzi PR a SR o zamedzení dvojitého zdanenia príjmov a majetku (Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku)

Dz.U. 1996 nr 55 poz. 246

Dohoda medzi PR a SR o vzájomnej podpore a ochrane investícií (Umowa między RP a RS w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji)

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

---

a) Priame zahraničné investície

Problematikou zahraničných investícií sa od roku 2017 zaoberá **Poľská investičná a obchodná agentúra** (PAIH-Polska Agencja Inwestycji i Handlu) akciová spoločnosť, ktorej akcionárom je štátna pokladnica PR. Okrem podpory zahraničných investícií má v svojom portfóliu aj podporu poľského exportu (podobne ako u nás SARIO). <https://www.paih.gov.pl/pl>

Agentúra PAIH buduje v zahraničí svoje obchodné kancelárie (ZBH-Zagraniczne Biura Handlowe). Podobne ako Česká republika, ktorá má zastúpenia Czech Trade, agentúra PAIH v apríli 2018 otvorila kancláriu pre ČR a SR so sídlom v Prahe. Ku koncu roka 2018 agentúra PAIH otvorila 70 zahraničných obchodných kancelárií, našla partnerov v zahraničí pre viac ako 5000 poľských MSP a minulý rok zorganizovala viac ako 350 zahraničných misíí pre 1800 poľských firiem.

Poľská investičná príťažlivosť je potvrdená nasledujúcimi faktami:

- **176 mld. Eur prílev PZI ku koncu roka 2017** (NBP),
- EY's European Attractiveness Survey 2017 označil PR ako 1. najatraktívnejšiu destináciu priamych zahraničných investícií v strednej a východnej Európe a 5. najatraktívnejšiu v Európe. Prvé miesta atraktivity v Európe získali Spojené kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko a Španielsko.

Hlavnými investormi v PL sú veľké zahraničné firmy, s ktorými paradoxne vláda bojuje a zvyšuje im dane (banky a veľkoplošné siete). Pozn. Podľa analytickej správy Centra Politiky Insight, ktorá bola vypracovaná na objednávku 14 bilaterálnych obchodných komôr v PL, zahraniční investori zamestnávajú jednu tretinu zamestnancov v PL hospodárstve a zabezpečujú dve tretiny PL exportu. Do PL prišlo za posledných 25 rokov viac ako 170 mld. Eur zahraničných investícií (712 mld. PLN).

Poľské investície v SR

PL patrí medzi 10 najväčších investorov v SR pričom najperspektívnejšie oblasti spolupráce sú v sektoroch automobilového priemyslu, nábytkárskeho priemyslu a energetiky. V SR sú aktívne poľské firmy: TIK SLOVAKIA s.r.o., MASPEX SLOVAKIA s.r.o., NOWY STYL SLOVENSKO s.r.o., MERKURY MARKET s.r.o., WOJAS S.A., mBANK; RED BLACK WHITE.

Najväčšou poľskou investíciou bol nákup 55% slovenskej softvérovej firmy Asset Soft poľskou spoločnosťou COMP Rzeszów (dnes Asseco Poland) a vytvorenie spoločného podniku ASSECO CE, a.s. so sídlom v Bratislave. Spoločnosť Asseco Central Europe je silným regionálnym softvérovým centrom pre strednú Európu v oblasti poskytovania IT služieb a

produktov s vysokou pridanou hodnotou pre všetky segmenty. Realizuje náročné projekty pre komerčnú sféru, ako aj pre štátnu správu a samosprávu.

Slovenské investície v PL

V Poľsku sa úspešne etablovali mnohé slovenské podnikateľské subjekty. Za posledné obdobie ich evidujeme viac ako tisíc, ktoré expandovali do PL.

Od roku 2008 pôsobí vo Varšave slovenský developerský líder HB Reavis, ktorý je najvýznamnejším slovenským investorom v PL. V roku 2017 sa uskutočnilo slávnostného polozenie základného kameňa 310 metrového mrakodrapu Varso. Bude to najvyššia budova v strednej a vo východnej Európe, ktorej stavba sa realizuje v centre Varšavy.

Na poľskom trhu sa úspešne etablovali aj slovenské spoločnosti Accace, V4 Legal a Cottyn, ktoré sú zamerané na právnickú a poradenskú činnosť (účtovníctvo a dane).

V Krakove investovala slovenská spoločnosť ESET, výrobca antivírusového programu NOD, ktorá tam postavila vývojové technologické centrum.

Rýchlo sa rozvíjajúcim investorom na poľskom turistickom a zábavnom trhu je spoločnosť Tatra mountain resorts.

Úspešná je finančná skupina Penta s jej akvizíciami na poľskom trhu. V oblasti zdravotníctva jej patrí pozícia trhovej jednotky, prevádzkujú 11 nemocníc a 18 kliník, ďalej lekáreň Dr. Max (400 lekární na trhu) a stávkové kancelárie Fortuna.

Slovenská spoločnosť GreenWay, ktorá má dominantné postavenie v regióne strednej a východnej Európy v oblasti nabíjacej infraštruktúry pre elektromobily plánuje postaviť viac ako 850 nabíjacích staníc pre elektromobily, z toho 600 v PL. Firma aktuálne prevádzkuje sieť 120 nabíjacích staníc, z toho 80 v Poľsku. Do roku 2020 firma plánuje prevádzkovať v PL 200 staníc.

Okrem najznámejších veľkých firiem treba spomenúť aj malé a stredné firmy, ako napríklad IDC Holding zo Serede, ktorá sa v Poľsku dokázala presadiť na takom citlivom trhu, akým je potravinárstvo. Prostredníctvom svojho zastúpenia IDC Polonia úspešne predáva oplátky Horalky ako Góralky a ďalšie svoje produkty.

Poľská obchodná spoločnosť SLOVRUR patriaca Železiarňam Podbrezová a.s. zabezpečuje predaj a distribúciu ich výrobkov - oceľových rúr v PL a na trhu pobaltských štátov.

b) Energetická politika krajiny

Poľská energetika patrí jednoznačne k tým nejzastaralejším. Trpí vysokou mierou závislosti na ekologicky vôbec najdeštruktívnejšom zdroji, uhlí, ktoré pokrýva vyše 80% dopytu po elektrine a teple. Hlavnou energetickou surovinou v Poľsku je uhlie z vlastných zásob, ktoré má najväčší podiel na poľskej bilancii primárnej energie. Zvyšná časť energetických potrieb PR je zabezpečovaná ropou, zemným plynom a OZE. Viac než 81,4% elektrickej energie sa v PR vyrába z čierneho a hnedého uhlia, 12,8% z OZE, 4,65% zemný plyn a 1,1% z ropy.

Vláda PR v rámci Energetickej stratégie do roku 2030 stanovila päť hlavných cieľov na dosiahnutie energetickej bezpečnosti:

1. zvýšenie energetickej účinnosti - zníženie spotreby energie o 20% do r. 2020;
2. zvýšenie energetickej bezpečnosti
  - uhlie ako základná surovina s klesajúcou tendenciou;
  - plyn – diverzifikácia zdrojov – zníženie závislosti od RU, orientácia na škandinávске krajiny a Kaspické more, rozšírenie vlastnej ťažby, najmä bridlicový plyn;
  - ropa – rozlíšenie zdrojov a tranzitných tratí;
  - elektrina a teplo – plánovaná výstavba jadrových elektrární;
3. rozvoj obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vrátane biopalív;
4. vývoj konkurenčných trhov pre pohonné hmoty a energie;
5. obmedzenie vplyvu energetiky na životné prostredie (zníženie emisií).

V snahe znížiť emisie CO₂ vláda PL ohlásila nový dlhodobý energetický plán pre krajinu PEP 2040 "Energetická politika Poľska do roku 2040". Plán vypracovaný poľským ministerstvom pre energetiku uviedol, že krajina má do roku 2040 znížiť spotrebu uhlia na 30% svojho energetického mixu. Cieľom krajiny je začať vyrábať vlastnú jadrovú energiu do roku 2033 a investovať do programu offshore veterných fariem. Podľa plánu ministerstva by obnoviteľné zdroje energie mali do roku 2030 predstavovať 21% energetického mixu krajiny.

Jednou z kľúčových výziev, pred ktorými stojí PR v kontexte prechodu na nízko emisnú ekonomiku, je stanovenie optimálneho energetického mixu v časovom horizonte do roku 2050, ktorý musí viesť k redukcii emisií tepelných plynov, ale tak, aby nepôsobil negatívne na ekonomiku.

Pre PR je energetická politika neoddeliteľnou súčasťou celkovej bezpečnostnej politiky. Diverzifikácia zdrojov a zníženie závislosti krajiny od dodávok ruského plynu patrí k činiteľom znižovania rizika energetickej bezpečnosti. PR opiera svoju energetickú bezpečnosť a konkurencieschopnosť nielen o snahu diverzifikovať zdroje a dopravné cesty, ale trvá aj na zachovaní možnosti využívať naďalej tradičné energetické suroviny – fosílné palivá a do energetického mixu je v súlade so stratégiou vlády jednoznačne rozhodnutá zaradiť aj jadrovú energetiku.

Poľsko rieši pretrvávajúci problém so smogom, nakoľko patrí k najviac znečisteným miestam v Európe. Poľská vláda vynaloží 7,2 mld. Eur na anti-smogový plán v nasledujúcom desaťročí. Podľa správy Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) 33 z 50 najviac znečistených miest v Európe je v Poľsku. WHO uvádza že každý rok umiera okolo 50 000 Poliakov kvôli chorobe spôsobenej znečistením ovzdušia.

Spolupráca v energetike medzi SR a PR

V súčasnosti je najdôležitejším bodom spolupráce v energetike medzi SR a Poľskom realizácia vzájomného prepojenia prepravných plynárenských sietí. Spoločný projekt prevádzkovateľov prepravných sietí Eustream a.s. a GAZ SYSTEM S.A. bol dňa 14. októbra 2013 podľa Nariadenia EÚ č. 347/2013 prvýkrát zaradený na zoznam Projektov spoločného záujmu (PCI).

Projekt počíta s prepravnou kapacitou na úrovni približne 5,7 mld. m³/rok v smere do Poľska a 4,7 mld. m³/rok v smere do SR. Celková dĺžka prepojenia by mala byť 164 km (na slovenskom území je to cca 106 km, na poľskom 58 km). Uvedený projekt predstavuje významnú časť severo-južného plynárenského koridoru, ktorý má navzájom prepojiť LNG terminály v Poľsku a Chorvátsku a mal by prechádzať všetkými krajinami zoskupenia V4. Jeho realizácia prispieje k zvýšeniu bezpečnosti dodávok a podpory integrácie trhu prostredníctvom diverzifikácie zdrojov a trás, nielen v Slovenskej republike a Poľsku, ale aj v celom regióne strednej a juhovýchodnej Európy.

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

V posledných rokoch sa výskum, vývoj a inovácie stávajú jednou z ústredných tém ako jednotlivých národných, tak aj medzinárodných politík (Lisabonská stratégia, Európa 2020, Inovácia v Únii a pod.). Investičný plán pre Európu prostredníctvom hlavného nástroja, ktorým je Európsky fond pre strategické investície, má za cieľ zmobilizovať investície do reálneho hospodárstva a vedy, výskumu, inovácií (VVI) a prilákať do investovania verejné i súkromné investície.

Aj napriek výrazným hospodárskym výsledkom PR zaostáva v oblasti inovácií: úroveň výdavkov na výskum a vývoj je pod európskym priemerom, dokonca aj pod priemerom regiónu. Poľsko naďalej konkuruje vo veľkej miere v cenách a nie v kvalite svojich výrobkov a služieb. Poľsko do roku 2020 plánuje do inovačných projektov naliať viac ako 10 mld. Eur. Na to, aby boli peniaze využité efektívne a Poľsko dokázalo súťažiť so západoeurópskymi krajinami, krajina potrebuje podľa WTO prejsť od napodobňovania ku generovaniu nových nápadov.

Poľsko prijalo Akčný plán zodpovedného rozvoja do roku 2020 s cieľmi ako zvýšenie investícií na viac ako 25% HDP, zvýšenie podielu výdavkov na výskum a vývoj na 2% HDP

alebo zvýšenie počtu MSP na viac ako 22 tisíc. Ďalším vládnym zámerom je, aby bolo v krajine do roku 2025 až 1 milión elektromobilov. V súčasnosti je ich len niekoľko tisíc.

Energetike, inováciám, jednotnému digitálnemu trhu, kybernetickej bezpečnosti aj startupom boli a budú venované každý rok najväčšie ekonomické konferencie v strednej Európe:

- 10. Európsky ekonomický kongres v Katowiciach (14.-16.5.2018) + startupy
- 28. Ekonomické fórum v Krynici - (4.-6.9.2018)
- CEE Impact Krakov (13.-14.6.2018) startupy, investori, biznis a vláda
- VIII. Európsky Kongres MSP v Katowiciach (17.-19.10.2018) kľúčová udalosť pre MSP
- COP 24 Katowice (3.-14.12.2018)

Príklady úspešného rozvoja

Spoločnosť Google otvorila vo Varšave nový Campus (11.4.2017). Podporné centrum pre startupy má za cieľ rozbehnúť ďalšie centrum pre podporu začínajúcich firiem, tentokrát pre celú SVE. Podobne ako Google Campus aj EY, Microsoft a poľské Senfino štartujú inkubátor pre startupy.

Vďaka silnej podpore inovačných firiem inkubačné a akceleračné projekty podporujú nielen štátne firmy PZU, KGHM, Orlen, PGNiG, PGE, Tauron, Enea, Poľská pošta, banka PKO, ale aj poľské súkromné firmy ako sú FAKRO, Atlas alebo Adamed, či zahraničné korporácie - UPC, T-Mobile, Intel a Microsoft.

Po Londýne, Berlíne a Izraeli vzniklo aj vo Varšave medzinárodné centrum „The Heart Warsaw“, kde sa nadnárodní partneri spájajú s pripravenými startupmi pre spoločný rozvoj podnikania. MasterCard, Chelamco, PKO BP, Philips, Orbis a ďalší, - to sú len niektoré z veľkých firiem, ktorých zástupcovia spolupracujú so startupmi.

Podpora výskumu a inovácií je v oboch krajinách dôležitým predpokladom pre rozvoj sofistikovanejších segmentov priemyslu. Naše rezorty hospodárstva, vedecké a iné inštitúcie by mohli vytvoriť spoločné projekty v oblastiach, ako je automobilový priemysel a IT priemysel. Podobne by sa mohlo postupovať aj v oblasti chemického priemyslu.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD POĽSKA

---

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Od 1. mája 2004 je PR súčasťou jednotného trhu EÚ, čo prinieslo aj zmeny v obchode s členskými štátmi EÚ: zrušenie colných kontrol na hraniciach, v obchodovaní v rámci EÚ neexistujú žiadne netarifné prekážky, ako napríklad kvóty; bez ohľadu na to, ktorý členský štát EÚ je importérom tovaru, musí tovar spĺňať rovnaké technické požiadavky; obchodník musí disponovať registračným číslom NIP (vrátane kódu krajiny – PL) a musí byť zaregistrovaný pre platenie DPH; obchodné transakcie s členmi EÚ nie sú považované za vývozné a dovozné operácie (len s nečlenmi EÚ), ale sú považované za intrakomunitárne.

Dz.U.1999 nr30 poz.284 Dohoda medzi PR a SR o spolupráci a vzájomnej pomoci v colných otázkach (Umowa między RP a RS o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach celnych) Colný systém a procedúry sú v PR zhodné so štandardami EÚ.

Colný zákon PR z 19. marca 2004 Dz.U.2004nr68.poz.622 stanovuje podmienky dovozu a vývozu tovarov na územie PR, pravidlá nakladania s tovarom, ktoré sú zahrnuté v Spoločnej poľnohospodárskej politike, spôsob poskytovania údajov pre účely evidencie a štatistiky, práva a povinnosti colných orgánov a osôb a ďalšie ustanovenia.

<http://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/1465317/Ustawa+Prawo+celne>

Pri dovoze sú vyžadované medzinárodné bežne používané doklady:

SAD – jednotná colná deklarácia, doklad o pôvode tovaru, originál faktúry, pri potravinárskych a poľnohospodárskych produktoch príslušné fytošnitárne a veterinárne certifikáty, pri vybraných priemyslových výrobkoch Certifikát „B“.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu Poľska (zdroj GUS PL)

V roku 2015 Poľsko dosiahlo prebytok zahraničného obchodu prvýkrát v histórii odkedy obrat eviduje v EUR. (Kladné saldo v zahraničnom obchode spôsobil export s potravinami). V roku 2016 sa síce prebytok ZO zvýšil na 4,7 mld. EUR, ale je to vlastne jediný úspech v ZO, keďže rok 2017 zaznamenal pozitívne saldo len na úrovni 0,5 mld. EUR.

Bilancia zahraničného obchodu Poľska za rok 2018 skončila deficitom 5 mld. EUR. Obrat zahraničného obchodu v roku 2017 dosiahol 221 mld EUR vo vývoze a 226 mld. EUR v dovoze. V porovnaní s rokom 2017 vzrástol vývoz o 7% a dovoz o 9,7%.

Obchodná bilancia Poľska za obdobie 2012 – 2018 mld. €

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vývoz	143,5	154,9	165,8	179,6	183,6	206,6	221,0
Dovoz	154,0	156,9	168,4	177,2	178,9	206,1	226,0
Saldo	-10,5	-2,0	-2,6	2,4	4,7	0,5	-5,0

Zdroj: GUS

Dlhé roky bolo Poľsko krajinou, ktorá dobiehala vyvinutejšie štáty a malo snahu zbohatnúť a rozvíjať sa. K tomu potrebovalo vo veľkom dovážať tovar, technológie, služby, od sladkostí až po zložité IT systémy. Niet teda divu, že PL dovoz bol oveľa vyšší ako vývoz. Mierou ekonomickej vyspelosti bol okamih, kedy sa uvedené dva prúdy vyvážili. Prebytku v zahraničnom obchode sa PL však mohlo tešiť iba 3 roky, 2015-2017.

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz (zdroj GUS PL)

Štruktúra tovarov poľského ZO – 10 dominujúcich tovarových skupín v exporte za rok 2018

	Export (mil. EUR)	2017	2018	Nárast %	Podiel %
	Poľsko	206 647,3	221 040,5	107,0	100,0
1	Stroje, mechanické nástroje; elektrické zariadenia	81 939,2	88 167,7	107,6	39,89
2	Výrobky chemického priemyslu	29 617,2	30 813,7	104,0	13,94
3	Výrobky potravinárskeho priemyslu	27 812,9	29 336,2	105,5	13,27
4	Základné kovy a výrobky z nich	20 461,8	22 104,7	108,0	10,0
5	Rôzne priemyselné výrobky	15 800,6	16 334,0	103,4	7,39
6	Výrobky drevospracujúceho a papier. priemyslu	10 113,9	11 146,8	110,2	5,04
7	Výrobky ľahkého priemyslu	9 149,5	10 403,8	113,7	4,71
8	Nerastné produkty	5 420,5	6 231,6	115,0	2,82
9	Keramické výrobky; sklo, kameň, sadra, cement	5 067,7	5 232,2	103,2	1,53
10	Kože a kožky, usne, kožušiny a výrobky z nich	1 016,8	1 017,0	100,0	0,46

Štruktúra tovarov poľského ZO – 10 dominujúcich tovarových skupín v importe za rok 2018

	Import (mil. EUR)	2017	2018	Nárast %	Podiel %
	Poľsko	206 084,4	226 066,5	109,7	100,0
1	Stroje, mechanické nástroje; elektrické zariadenia	77 981,9	85 159,7	109,2	37,67
2	Výrobky chemického priemyslu	36 738,9	37 850,3	103,0	16,74
3	Základné kovy a výrobky z nich	22 138,8	24 457,7	110,5	10,82
4	Výrobky potravinárskeho priemyslu	19 285,0	19 779,2	102,6	8,75
5	Nerastné produkty	16 120,4	21 582,0	133,9	9,55
6	Výrobky ľahkého priemyslu	12 595,0	14 001,7	111,2	6,19
7	Výrobky drevospracujúceho a papier. priemyslu	7 138,3	7 821,4	109,6	3,46
8	Rôzne priemyselné výrobky	6 795,4	7 237,7	106,5	3,20
9	Keramické výrobky; sklo, kameň, sadra, cement	3 088,4	3 459,4	112,0	1,53
10	Kože a kožky, usne, kožušiny a výrobky z nich	1 390,5	1 313,0	94,4	0,58

Jedno z najdôležitejších odvetví poľského zahraničného obchodu je vývoz potravín. Objem vývozu dosiahol v roku 2018 takmer 30 mld. Eur, čo bol rast o viac ako 5%. V európskych štatistikách sa PL z hľadiska objemu vývozu zaraďuje na 7. miesto (údaje za rok 2017), za Holandskom, Nemeckom, Francúzskom, Španielskom, Talianskom a Belgickom.

Stále väčší podiel na HDP má zahraničný obchod s agro-potravinárskymi výrobkami (zaujímavé je, že do tej skupiny sa zaraďujú aj cigarety), ktorý v súčasnosti dosahuje 5,9%. Pri vstupe PL do EÚ to bolo 2,6%, pričom pred vstupom do Únie strašili poľských občanov záplavou lacnejších potravín zo Západu.

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz (mld.Eur)

Zahrančný obchod PR podľa kontinentov (mil.EUR)

	2018		2017		Index 2018/2017	
	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz
Poľsko	221 040,5	226 066,5	206 647,3	206 084,4	107,0	109,7
Európa	196 615,5	157 671,9	183 232,1	145 313,3	107,3	108,5
Ázia	11 650,4	53 810,4	11 533,3	47 688,6	101,0	112,8
Afrika	2 338,7	2 159,6	2 273,0	1 588,1	102,9	136,0
Severná Amerika	7 338,8	6 849,8	6 684,2	6 481,4	109,8	105,7
Južná Amerika	2 234,1	4 331,8	2 041,0	3 797,8	109,5	114,1
Austrália/Oceánia	749,4	570,9	788,0	585,7	95,1	97,5

Vývoz do krajín EÚ v roku 2018 celkovo vzrástol o 7,4% (na 177,6 mld. EUR) v porovnaní s rokom 2017 (165,4 mld.EUR). Za stále vysoký celkový rast vývozu v roku 2018 - na úrovni 7%, PL vďaka konjunktúre v Nemecku, hlavnom obchodnom partnerovi Poľska. Predaj do Nemecka predstavoval 62,2 mld. Eur pri náraste o 9,6%. Minulý rok sa najrýchlejšie zvyšoval poľský vývoz do USA - nárast 12,4%, do Holandska – 9,9% a do Ruska – 9,6%.

Vývoz - 10 najväčších obchodných partnerov v roku 2018

	Export	2017	2018	Zmena %
1.	Nemecko	56 794,1	62 229,6	9,6
2.	Česká republika	13 300,9	14 059,9	5,7
3.	Veľká Británia	13 298,4	13 684,5	2,9
4.	Francúzsko	11 629,8	12 243,9	5,3
5.	Taliansko	10 116,3	10 160,7	0,4
6.	Holandsko	9 087,2	9 990,2	9,9
7.	Rusko	6 176,9	6 770,9	9,6
8.	USA	5 473,6	6 152,4	12,4
9.	Švédsko	5 817,5	6 123,3	5,3
10.	Maďarsko	5 460,4	5 897,3	8,0
11.	Slovensko	5 189,3	5 687,2	9,6

Dovoz z krajín EÚ v roku 2018 vzrástol o 6,1% (na 131,9 mld. EUR) v porovnaní s rokom 2017 (124,4 mld. EUR). V roku 2018 rástol dovoz do Poľska o 9,7%. Závisel od rastu spotreby, ktorá je v PL veľká a prispel k tomu ale aj nárast investícií. Hlavný vplyv na rast dovozu mal však najmä nákup energetických surovín - hlavne čierneho uhlia z Ruska. Tým sa dovoz z uvedenej krajiny zvýšil o 26,9%, pričom zároveň klesol podiel na dovoze do PL všetkých ostatných najdôležitejších obchodných partnerov, najmä krajín EÚ, ale aj Číny - 8%.

Dovoz - 10 najväčších obchodných partnerov v roku 2018

	Import	2017	2018	Zmena %
1.	Nemecko	47 681,2	50 606,8	6,1
2.	Čína	24 271,6	26 204,0	8,0
3.	Rusko	13 092,8	16 616,3	26,9
4.	Taliansko	10 975,0	11 331,5	3,2
5.	Francúzsko	7 997,4	8 239,9	3,0
6.	Holandsko	7 872,8	8 138,0	3,4
7.	Česká republika	7 431,0	7 720,3	3,9
8.	USA	5 865,5	6 417,5	9,4
9.	Belgicko	5 272,6	5 605,4	6,3
10.	Veľká Británia	4 949,6	5 473,6	10,6
14.	Slovensko	3 696,5	3 986,6	7,8

Prebytok obchodu s tovarom s krajinami EÚ predstavoval 45,7 mld. EUR, čo bolo o takmer 4,79 mld. EUR viac ako v roku 2017. Dovoz palív a energetických surovín sa v roku 2018 zvýšil o 40%, čo vysvetľuje prečo PL prišlo o prebytok v zahraničnom obchode.

Mimo krajín EÚ z 10. najväčších obchodných partnerov PR v exporte boli USA na 8.mieste s nárastom 12,4% a v importe potom na 3.mieste Rusko s nárastom 26,9%. Slovensko sa vo vývoze radí na 11. miesto, 5 687,2 mld.Eur a v dovoze mu patrí 14. miesto, 3 986,6 mld.Eur.

PL vývoz závisí od situácie v zahraničí - za 52% celého objemu vývozu v Poľsku sa skrývajú firmy so zahraničnou kapitálovou účasťou, ktoré vyrábajú pre svoje materské a sesterské spoločnosti - a západné ekonomiky spomaľujú. Spomedzi popredných odberateľov PL, vývoz do Talianska či Spojeného kráľovstva rástol najslabším tempom, čo bolo spôsobené neistou ekonomickou situáciou súvisiacou napr. s brexitom.

e) Vývoj zahraničného obchodu medzi SR a PR v rokoch 2012-2017

PR je pre SR dôležitým obchodným partnerom, o čom svedčí aj to, že za posledných 10 rokov do krízy (1999-2008) vzrástol obchodný obrat medzi našimi krajinami o 300% a od r. 2009 do r. 2014 sa zvýšil o 100%. Išlo o najväčšiu dynamiku spomedzi všetkých krajín EÚ.

Poľsko patrí medzi najvýznamnejších odberateľov slovenského exportu a podľa údajov za rok 2018 naďalej ostáva **treťou obchodným partnerom Slovenska**.

V roku 2018 sa export zvýšil o 6% a zo Slovenska do Poľska bol **exportovaný tovar v celkovej hodnote 6,04 mld. €**. Z tovarového hľadiska najväčšie položky predstavovali produkty elektrotechnického, strojárkeho, oceliarskeho a automobilového priemyslu.

Do Slovenskej republiky bol v roku 2018 **importovaný tovar z Poľska v celkovej hodnote 4,24 mld. €**, pričom najväčší podiel na tomto objeme mali tovary z automobilového, oceliarskeho, elektrotechnického a strojárkeho priemyslu. Z celkového objemu slovenského importu, vzrástol dovoz z Poľskej republiky o 10%.

Slovenská republika už dlhodobo dosahuje aktívne saldo obchodnej bilancie a aj za rok 2018 dosiahla v zahraničnom obchode s Poľskou republikou **aktívne saldo vo výške 1,81 mld. €**.

Bilaterálny zahraničný obchod SR s Poľskom (mld. EUR) v r. 2012 – 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dovoz	2,17	2,82	2,99	3,17	3,43	3,74	4,24
Vývoz	5,00	5,31	5,28	5,62	5,32	5,70	6,05
Obrat	7,22	8,14	8,27	8,79	8,75	9,43	10,29
Saldo	2,92	2,45	2,34	2,45	1,89	1,96	1,81

Zahraničný obchod SR s TOP 10 v mil. EUR

(I.– XII. 2018 a to isté obdobie roku 2017)

	2018		2017		Index 2018/2017	
	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz
SR CELKOM	77 326,0	79 785,6	71 817,2	74 813,3	107,8	106,7
EÚ	52 276,2	67 947,7	48 038,3	63 857,0	109,4	106,5
Nemecko	13 693,1	17 716,3	11 835,4	15 423,8	113,7	115,3
Česko	7 922,5	9 461,9	7 339,0	8 599,8	105,5	109,8
Poľsko	4 236,5	6 046,4	3 737,2	5 697,7	110,4	105,8
Maďarsko	3 665,3	4 423,2	3 450,5	4 486,5	105,2	98,2
Francúzsko	2 364,8	5 037,6	2 276,2	4 701,2	103,2	106,7
Taliansko	2 599,3	4 570,6	2 330,3	4 497,7	109,0	102,2
Rakúsko	2 348,5	4 540,2	2 041,5	4 478,8	108,8	101,6
Veľká Británia	1 489,8	4 166,1	1 774,2	4 504,9	82,6	93,1
Španielsko	1 179,5	2 259,0	1 084,8	2 205,8	107,0	102,2
Holandsko	1 098,3	1 743,4	1 001,6	1 914,3	107,7	92,0

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

V rámci najvýznamnejších obchodných partnerov vzrástol vývoz do Nemecka o 15,3 %, Českej republiky o 9,8 %, Poľska o 5,8 %, Francúzska o 6,7 %, Talianska o 2,2 %, Rakúska o 1,6 %, Spojených štátov amerických o 25,3 %, Španielska o 2,2 %, Rumunska o 9,9 %

a Ruskej federácie o 0,9 %. Znížil sa vývoz do Maďarska o 1,8 %, Spojeného kráľovstva o 6,9 % a Holandska o 8 %.

Vo vzťahu k najvýznamnejším obchodným partnerom vzrástol dovoz z Nemecka o 13,7 %, Českej republiky o 5,5 %, Vietnamu o 16,3 %, Kórejskej republiky o 9,1 %, Poľska o 10,4 %, Ruskej federácie o 21,5 %, Maďarska o 5,2 %, Talianska o 9 %, Francúzska o 3,2 % a Rakúska o 8,8 %. Poklesol dovoz z Číny o 15,1 %.

Hlavné dovozné a vývozné komodity (I. – XII. 2018 podľa HS2) (zdroj: ŠÚ SR, NBS)

Vývoz zo SR do PR (%):

1.	Elektrické stroje a zariadenia; prístroje na záznam zvuku, TV obrazu, ich súčasti	27,03
2.	Železo a oceľ	11,40
3.	Vozidlá iné ako koľajové, ich časti súčasti a príslušenstvo	10,85
4.	Jadrové reaktory, kotly, stroje, prístroje a mechanické zariadenia; ich časti a súčasti	6,65
5.	Plasty a výrobky z nich	4,89
6.	Predmety zo železa alebo ocele	3,40
7.	Nerastné palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; minerálne vosky	3,20
8.	Kaučuk a výrobky z neho	2,74
9.	Hliník a predmety z hliníka	2,44
10.	Drevo a výrobky z dreva	1,89
1-10	Spolu	74,49

Dovoz z PR do SR (%):

1.	Vozidlá iné ako koľajové, ich časti súčasti a príslušenstvo	18,46
2.	Elektrické stroje a zariadenia; prístroje na záznam zvuku, TV obrazu, ich súčasti	6,70
3.	Nábytok, posteľoviny, matrace, vankúše; svietidlá; svetelné reklamy a značky	6,66
4.	Železo a oceľ	6,12
5.	Jadrové reaktory, kotly, stroje, prístroje a mechanické zariadenia; ich časti a súčasti	5,80
6.	Plasty a výrobky z nich	5,58
7.	Nerastné palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; minerálne vosky	4,31
8.	Predmety zo železa a ocele	3,04
9.	Drevo a výrobky z dreva	2,83
10.	Mäso a jedlé mäsové droby	2,40
1-10	Spolu	61,90

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Poľsko je s počtom obyvateľov takmer 39 mil. najväčším trhom v regióne. Je členskou krajinou Európskej únie, spoločnosti sú prevažne spoľahlivé, sú však náročné na dodržiavanie zmluvných podmienok, kvality a dohodnutých termínov. Obchodné zvyklosti v Poľsku sa neodlišujú od obvyklých konvencií vo vyspelých krajinách EÚ.

Faktory, ako susedná krajina, znalosť trhu a podnikateľského prostredia, blízka mentalita, rozvinuté existujúce distribučné kanály, podobnosť hospodárstiev, veľká dynamika a rast domácej spotreby sú predpokladom pre ďalší rozvoj a postup vo vzájomnej obchodnej bilancii.

Odporúčaný postup:

- dodržiavať podmienky kontraktov – cenu, termínu dodania a predovšetkým kvality objednaného tovaru;
- nutnosť písomnej formy kontraktu – v zmluve obsiahnuť všetky možné riziká a precízne stanoviť práva a povinnosti oboch zmluvných strán;
- obchodný kontakt a prezentačné materiály – osobný kontakt je preferovanou formou dohadovania kontraktu, odporúča sa oslovovať firmy s kvalitne vypracovanou ponukou s priloženým firemným profilom a sprievodným listom; firemné listy zasielať s firemnou hlavičkou, v počiatkoch je preferovaný kontakt formou e-mailu.
- web stránka spoločnosti – táto forma prezentácie je považovaná za samozrejmu. Bilingválna verzia je v medzinárodnom obchode takmer nevyhnutnosťou; pri prezentácií produktov odporúčame na stránke informovať aj o získaných certifikátoch, výsledkoch skúšok a testov, ako aj získaných oceneniach a hodnoteniach; odporúča sa uvádzať referencie medzinárodných klientov; obsah web-stránky by sa mal zamerať na prezentáciu výrobného programu s vizuálnou ukážkou produktov.

Klasifikácia tovaru a kvalitatívne požiadavky - v súlade s predpismi a princípmi fungovania jednotného vnútorného trhu Európskeho spoločenstva môže byť tovar, ktorý je uvedený na trh jedného členského štátu, bez ďalších administratívnych požiadaviek uvedený na trh v ostatných členských štátoch Európskeho spoločenstva. Slovenskí exportéri sa môžu stretnúť s požiadavkami odberateľov na certifikáciu tovarov. Vo všeobecnosti tovary musia spĺňať vysoké kvalitatívne požiadavky (plnenie DIN noriem).

Balenie tovaru zodpovedá bežným štandardom v medzinárodnom obchode a je v réžii dodávateľa. Odberateľ spravidla vyžaduje stanovenie cien pri parite EXW a s dodaním na miesto určenia DDU, predovšetkým z dôvodu oddelenia netto ceny tovaru a služby od ceny dopravy.

Označovanie tovaru - jednotlivé smernice EÚ o označovaní výrobkov aj s odkazom na príslušnú implementačnú normu členskej krajiny možno nájsť na <http://europa.eu.int/eur-lex>.

Za základné podmienky označovania tovarov na trhoch EÚ možno považovať:

- popis tovaru, označenie druhu
- názov a adresa výrobcu a baliarne, alebo názov predajcu
- netto váha
- šarža, dátum výroby
- minimálna doba trvanlivosti
- podmienky skladovania, ak si to vyžaduje typ výrobku
- zloženie výrobku
- návod na použitie, v prípade, že si to vyžaduje typ výrobku

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Za najperspektívnejšie oblasti možno označiť energetiku a automobilový priemysel. Stále existuje potenciál na posilnenie a rozširovanie vzájomnej hospodárskej spolupráce najmä v oblasti high-tech, inteligentných a zelených technológií, aplikácií pre digitálny trh, ale aj v špecifickej oblasti start-upov alebo inovátnych spoločností. Zameranie sa na spoluprácu v tejto oblasti umožní zvýšiť konkurencieschopnosť slovenskej i poľskej ekonomiky.

Podpora výskumu a inovácií je v oboch krajinách dôležitým predpokladom pre rozvoj sofistikovanejších segmentov priemyslu. Naše rezorty hospodárstva, vedecké a iné inštitúcie by mohli vytvoriť spoločné projekty v oblastiach, ako je automobilový priemysel a IT priemysel. Podobne by sa mohlo postupovať aj v oblasti chemického priemyslu.

Zlepšenie dopravnej infraštruktúry medzi SR a PL by s určitou stimulovalo rozvoj našich ekonomík, ako aj ďalší rast prílevu priamych zahraničných investícií v oboch krajinách. V PR sa v roku 2018 sa odovzdalo celkovo 321,4 km (2017-356 km) a v roku 2019 sa dokončí viac ako 400 km nových rýchlostných ciest a diaľnic.

c) **Marketingová stratégia pri vývoze do teritória**

Podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava

Základné právne normy:

- Zákon o hospodárskej slobode z 2. júla 2004 (Dz. U. Nr 173 poz. 1807), ktorý upravuje otázky zakladania firiem, ich činnosti a zrušenia v PR a úlohy verejných inštitúcií v tomto procese.
- Kodeks spółek handlowych z 15. septembra 2000 – Obchodný zákonník (Dz. U. Nr 94/00, poz. 1037 v znení neskorších predpisov).
- Zákon o Krajowym Rejestrze Sądowym - štátnom súdnom registri (bývalý obchodný register) z 20. augusta 1997 (Dz. U. Nr 121/97, poz. 769 v znení neskorších predpisov).
- Právne normy platné pre EÚ.

Subjekt môže začať v krajine podnikáť po zápise do obchodného registra alebo do evidencie podnikateľov (pre registráciu fyzických osôb). Subjekty z krajín EÚ a krajín EZVO, patriacich do Európskeho hospodárskeho priestoru, môžu podnikáť za rovnakých podmienok ako poľské subjekty. Ostatní majú, pokiaľ to medzinárodné zmluvy neupravujú inak, právo zakladať a podnikáť v týchto právnych formách: živnostenský list (wpis do ewidencji działalności gospodarczej), komanditná spoločnosť (spółka komandytowa), komanditno-akciová spoločnosť (spółka komandytowo-akcyjna), akciová spoločnosť (spółka akcyjna), spoločnosť s ručením obmedzeným (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), pobočka zahraničnej firmy (oddział).

Zahraničné firmy využívajú predovšetkým formu spoločnosti s ručením obmedzeným pred akciovou spoločnosťou. Dôvodom sú daňové výhody, jednoduchosť pri zakladaní, nižšie ručenie a oznamovacia povinnosť.

Riešenie obchodných sporov je vedené tak ako v SR na základe obchodného zákonníka a arbitrážneho súdu, ktorý pôsobí pri hospodárskej komore vo Varšave.

Vo vzťahu k Poľsku sú užívané bežné platobné podmienky, platné v medzinárodnom obchode. Často je uplatňovaná platba vopred, predovšetkým u nových partnerov. Kontrakt možné po dohode s bankou uzavrieť aj v národných menách.

Možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu:

Ekvivalent Obchodného registra - Štátny súdny register (Krajowy Rejestr Sądowy):

Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego

ul. Czerniakowska 100, 00-454 Warszawa

tel. 22 39 76 515, 39 76 517

fax 22 39 76 500

<https://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/krajowy-rejestr-sadowy/>

Údaje, ktoré v SR poskytuje Živnostenský register, v PL poskytujú príslušné daňové úrady:
<http://www.archbip.mf.gov.pl/>

Firma v Poľsku (poskytuje informácie o miestnom trhu – market research)

Szlachtowskiego 7b/3, Kraków 30-132

+48 509 846 509, +48 12 43 00 377

kontakt@firmavpolsku.eu

<http://www.firmavpolsku.eu/>

Kontaktné adresy na inštitúcie:

Veľvyslanectvo SR vo Varšave

Łitewska 6, 00-581 Warszawa

tel: 0048 22 525 81 10

e-mail: emb.warsaw@mzv.sk

www.mzv.sk/varsava

Generálny konzulát SR v Krakove

ul. Św. Tomasza 34, 31-027 Kraków
tel. +48 12 425 4970
e-mail: cg.krakow@mzv.sk
www.mzv.sk/cgkrakow

Slovenský inštitút

Krzywe Kolo 12/14a, 00-270 Warszawa
tel. +48 22 635 7774
e-mail: instytut_slowacki@wp.pl
www.mzv.sk/sivarsava

Národné centrum pre slovenský cestovný ruch v Poľsku

Krakowskie Przedmieście 47/51, 00-071 Warszawa
Tel. +48/22/ 827 00 09, mobil: +48/606 236 044
e-mail: office.pl@slovakia.travel
www.slovakia.travel

Slovensko-poľská obchodná komora

Žilinská regionálna komora SOPK

Háľkova 31, Žilina, 010 01
č.tel.: +421 41 7235 102
email: polskoza@za.scci.sk

Poľsko-slovenská priemyselná komora

ul. Kazimierza Wielkiego 43/12, 30-074 Kraków
tel./fax: + 48 12 633-57-67
mob: +48 601 469 053
office@proslovakia.com.pl
pl.sk.izba@gmail.com, <http://www.polskoslowackaizba.pl/>

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

• **vízové formality, režim vstupu a pobytu**

Občania SR môžu cestovať do krajiny s platným pasom alebo občianskym preukazom. Pre registráciu občanov SR na pobyt v PR platia všeobecné predpisy pre občanov EÚ (pobyt do 3 mesiacov bez registrácie, nad 3 mesiace povinnosť registrácie pobytu na príslušnom krajskom úrade).

• **doprava a odporúčané dopravné spojenia**

Medzi hlavnými mestami SR a PR neexistuje priame letecké spojenie. Pri cestovaní do PR je možné využiť existujúce vlakové a autobusové spojenie, ako aj cestu automobilom (<http://rozklad-pkp.pl/> , <http://rozklady.pl/>).

Letecká doprava

Varšava- Viedeň/Viedeň-Varšava (WizzAir) 6x týždenne
Košice – Varšava/Varšava – Košice, (LOT) 7x týždenne, 2 lety denne

Autobusová doprava

- Z východného Slovenska priamym autobusom do Krakova a Varšavy: nové priame spojenie prináša poskytovateľ mobility FlixBus od septembra 2018 - každodenná medzinárodná linka, ktorá prepojí Košice, Prešov a Bardejov s Krakovom a Varšavou, www.flixbus.sk.
- Spoločnosť LEO Express, denne medzinárodná linka z Košíc do Poľska na trase Košice – Poprad - Krakow (letisko, centrum) www.leoexpress.pl,

Vlaková doprava

-vlak EuroCity Bathory z Budapešti cez Bratislavu do Varšavy;

- ďalšie diaľkové vlaky s prestupom cez Českú republiku
- priame lôžkové a ležadlové vozne z Budapešti cez Bratislavu do Krakova a Varšavy
- osobné vlaky zo Žiliny cez Čadcu do Zwardoňa s prípojom do Varšavy
- osobné vlaky z Medzilaboriec do Sanoku a Rzeszowa počas letnej sezóny cez víkendy

- ubytovanie

Ceny za ubytovanie sa odvíjajú od úrovne hotela a miesta. Stredný štandard sa pohybuje od 100 EUR, luxusné hotely 200 EUR a viac. Vo väčšine štandardných ubytovacích zariadení je možná elektronická rezervácia a platba kartou.

<http://www.hotele-polskie.pl/>, <http://www.hotele.pl/>, <http://www.booking.com/>

- zdravotné poistenie

Občanom SR je v prípade potreby v krajine poskytnutá nevyhnutná a neodkladná lekárska starostlivosť na základe Európskeho zdravotného preukazu v štátnych zariadeniach. Pre ošetrovanie v sieti súkromných zdravotníckych zariadení sa odporúča komerčné zdravotné pripoistenie;

- sviatky a voľné dni

1. január – Nový rok,

6. január – Traja králi,

Veľkonočná nedeľa a pondelok – pohyblivé sviatky,

1. máj – sviatok práce,

3. máj – výročie prijatia prvej ústavy v r. 1791,

Turíce – pohyblivý sviatok v máji/júni (50 dní po Veľkej noci),

Božie telo – pohyblivý sviatok v máji/júni (druhý štvrtok po Turícach),

15. august – Nanebovzatie Panny Márie,

1. november – sviatok Všetkých svätých,

11. november – Deň nezávislosti,

25.- 26. december – Vianoce

- dôležité telefónne čísla

Medzinárodné číslo zo SR do PR (Varšava): 0048/22/; Pohotovostná linka (koordinuje políciu, zdravotníctvo a hasičov): 112; Veľvyslanectvo SR vo Varšave 22/5258110; Polícia 997; Záchraná lekárska služba 999; Požiarnici 998; Záchraný systém na cestách 981; Informácie o tel. číslach 118 913; Informácie o medzinárodných tel. číslach 118 912; Medzinárodná tel. ústredňa 9051.

Zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických štátnych inštitúcií:

<https://msz.gov.pl/> (Ministerstvo zahraničných vecí)

<http://www.miiir.gov.pl/> (Ministerstvo investícií a rozvoja)

<http://www.mpiit.gov.pl/> (Ministerstvo podnikania a technológií)

<http://www.minrol.gov.pl/> (Ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka)

<http://www.mf.gov.pl/> (Ministerstvo financií)

<http://ms.gov.pl/> (Ministerstvo spravodlivosti)

<http://www.kig.pl/> (Poľská obchodná komora)

<http://www.paih.gov.pl/> (Poľská agentúra investícií a obchodu)

<http://www.parp.gov.pl/> (Poľská agentúra pre rozvoj podnikania)

<http://www.polskoslowackaizba.pl/> (Poľsko-slovenská priemyselná komora)

<http://www.kuke.com.pl/> (Korporácia pre poisťovanie exportných úverov, a.s.)

<http://www.gddkia.gov.pl/pl/1037/sprawdz-na-mapie-przygotowanie-drog-i-autostrad>
(Generálne riaditeľstvo štátnych ciest a diaľnic, cesty vo výstavbe)

<https://www.trade.gov.pl/en/> (Portál na podporu exportu)

Dátum: máj 2019